

SAMEN MET PARTNER AGRO CONSEIL

Bodemvruchtbaarheid opnieuw in kaart gebracht door de Bodemkundige Dienst

Hilde Vandendriessche verwelkomde een bomvolle zaal geïnteresseerden tijdens de studienamiddag vorige week. Ze gaf aan dat het de intentie is van de Bodemkundige Dienst om alle vier jaar een boek over de bodemvruchtbaarheid van België te publiceren. Zo zitten we nu aan de editie 2012-2015. Dit boek bevat ook enkele primeurs die in eerdere werken niet stonden. Zo is nu ook de bodemvruchtbaarheid van de bodems in Noord-Frankrijk opgenomen. Hilde Vandendriessche geeft in dit kader aan dat ze al veertig jaar een mooie samenwerking hebben met het Franse Agro Conseil. Zij brengen bemestingsadviezen en grondanalyses van de Bodemkundige Dienst van België aan de man.

"Biolandbouw wordt belangrijker, niet enkel in oppervlakte, maar ook in het aantal staalnames dat we voor deze sector uitvoeren", liet Hilde verstaan. Een nieuwheid in de laatste publicatie over de bodemvruchtbaarheid is dan ook dat de resultaten over de biologische landbouw voor het eerst in een apart hoofdstuk staan voorgesteld in het boek.

Een derde nieuwheid in de publicatie is dat er een overzicht wordt gegeven hoe het gesteld is met zware metalen in de landbouwbodems. Het blijkt hier nog goed mee te vallen.

Evolutie

Mia Tits van de Bodemkundige Dienst ging tijdens de studienamiddag dieper in op de toestand en de evolutie van de bodemvruchtbaarheid in België en noordelijk Frankrijk. De gegevens werden gebaseerd op staalnames tussen 1 september 2011 en 31 augustus 2015. In België werden er hiervoor 80.251 stalen genomen op akkers en 17.171 op weilanden. In noordelijk Frankrijk is dit respectievelijk 16.215 stalen op akkers en 358 op weilanden.

Gekeken naar de zuurtegraad in akker en weilanden scoren de polderen leemstreek bij ons zeer goed met gemiddeld meer dan de helft van de percelen die in de streefzone zitten. Als we de evolutie van de zuurtegraad doorheen de jaren evalueren, zien we echter dat de laatste periode (2012-2015) er meer percelen zijn met een iets te lage pH. De medewerkers van de Bodemkundige Dienst denken dat de oorzaak hiervoor gezocht moet

De Bodemkundige Dienst van België presenteert de nieuwe publicatie 'Bodemvruchtbaarheid van de akkerbouw- en weilandpercelen in België en noordelijk Frankrijk 2012-2015'. De publicatie van dit lijvig werk ging gepaard met een studienamiddag vorige week rond de bodemvruchtbaarheid en bemestingsadviezen anno 2016.

De medewerkers van de Bodemkundige Dienst van België presenteerden samen met de Noord-Franse partners van Agro Conseil de nieuwe publicatie over de bodemvruchtbaarheid van de akkerbouw- en weilandpercelen in België en Noordelijk Frankrijk 2012-2015.

Plaatsspecifiek bemestings- en bekalkingsadvies door precisielandbouw vormt de nabije toekomst.

worden bij de nefaste economische situatie voor de landbouwsector. Daardoor wordt er bespaard op analyses en bekalking.

Het koolstofgehalte is een maat voor de organische stof in de bodem en is van invloed op de bodemkwaliteit en vruchtbaarheid. Mia Tits bemerkte dat de streefzone voor het koolstofgehalte hoger ligt voor zand- en poldergronden dan voor leemgronden. De Kempen, het oostelijk deel van de Vlaamse zandstreek en de leemstreek, scoren dan ook merkbaar beter dan bijvoorbeeld de West-Vlaamse regio. Deze situatie voor de akkers kan ook doorgetrokken worden naar de weilanden. Met die bemerking dat ook de Kempen, met weilanden op lichte gronden, minder

scoren voor het bereiken van de streefzone inzake koolstofgehalte.

Een verklaring voor het resultaat is volgens Mia dat er een groot aandeel recent aangelegde weilanden zijn, waar de koolstofopbouw nog bezig is. Scheuren of onderploegen van bestaande weilanden is ook de mineralisatie van organische stof stimuleren én het mengen van het organisch materiaal over de volledige bodembewerkingsdiepte.

De Belgische en Noord-Franse bodems blijken goed voorzien van Kalium. "Aardappelen profiteren van zo'n situatie, maar een overmaat aan kalium in de bodem kan de verhoudingen uit evenwicht trekken en kalium kan bij een natte winter makkelijk uitspoelen", gaf Mia Tits aan. Enkel in de Kempen blijken iets meer percelen onder de streefzone voor het kaliumgehalte te zitten. Dit neemt echter af. Mia denkt dat dit komt door het gebruik van effluent na mestverwerking, een product dat rijk aan Kalium kan zijn. De weilanden scoren beter dan de akkers in de Kempen voor het bereiken van de streefzone voor het kaliumgehalte.

De vaststellingen van het kaliumgehalte kunnen we doortrekken naar

het magnesiumgehalte. De Belgische akkers zijn hier zeer goed van voorzien. Een kleine uitzondering is weer de Kempen én de leemgronden in Noord-Frankrijk. In de Kempen en op niet-kalkhoudende leemgronden in noordelijk Frankrijk blijken meer percelen onder de streefzone te zitten voor het magnesiumgehalte. "Hiermee moeten we toch oppassen, want een goede magnesiumvoorziening is van belang voor de dieren", aldus mevrouw Tits.

De zwaveldepositie (uit zure regen) is sterk afgenomen, waardoor zowel akker- als weilanden met een tekort zitten. Zo'n 45% van de weilanden blijkt een zwavelbemesting nodig te hebben. Deze vaststelling is trouwens amper veranderd met deze van een tiental jaren geleden. Dit doet Mia Tits concluderen dat een zwavelbemesting belangrijk blijft. Bij de akkers zit 85% van de percelen onder de streefzone voor het zwavelgehalte.

Plaatsspecifiek bodemadvies

Aan het eind van de studiedag gaf Davy Vandervelpen een presentatie waarmee echt naar de nabije toekomst werd gekeken, namelijk het plaatsspecifiek bodemadvies met behulp van de Veris scan.

Dit is een samenwerkingsverband tussen de Bodemkundige Dienst van België en Agrometius, die afgelopen zomer werd opgezet. Het is een dienstverlening waarbij precisielandbouw toegankelijk wordt voor iedere landbouwer. Een loonwerker komt met de Veris-scanner een bodemscan maken van een perceel. Door de Veris-scanner wordt de heterogeniteit van het perceel in kaart gebracht voor de parameters pH, organische stof, elektrische geleidbaarheid (EC) en hoogte-lijging.

Door de scan wordt de heterogeniteit van een perceel zichtbaar, waardoor enkele zeer gerichte bodemstalen genomen kunnen worden om de resultaten van de scan te kalibreren. Voor de verschillende zones in het perceel wordt een bekalkingsadvies geformuleerd dankzij het Bemex-expertsysteem. Het resultaat is een plaatsspecifiek bekalkingsadvies, dat in percelen kan toegepast worden door een gps-gestuurde kalkstrooier die over de mogelijkheid beschikt om variabel te gaan doseren. **T.D**